

Kvartalni bruto domaći proizvod Crne Gore za III kvartal 2017. godine

Saopštenjem su predstavljeni rezultati preliminarnog obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode za III kvartal 2017. godine.

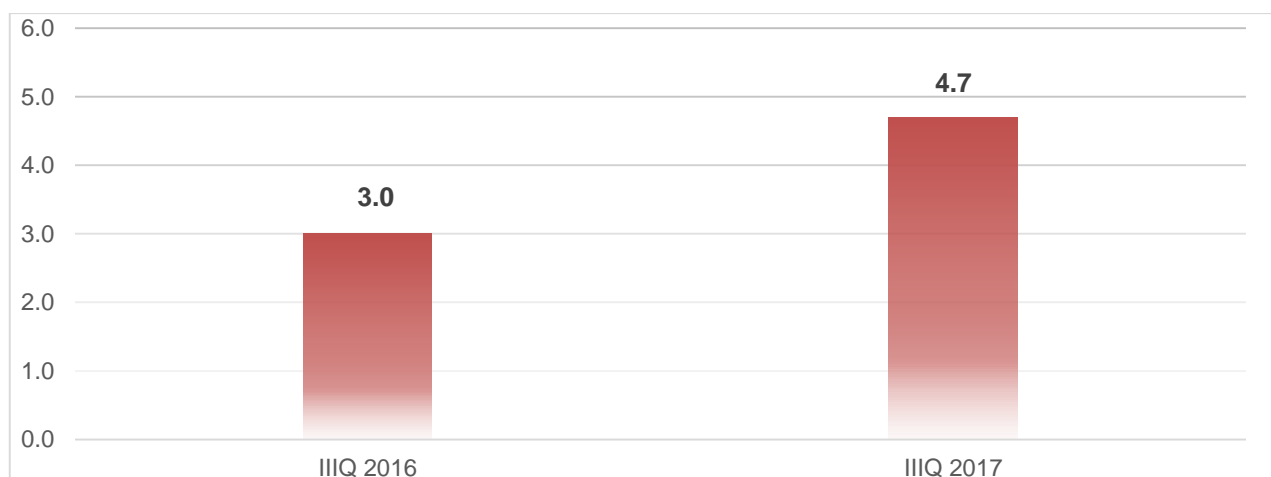
Bruto domaći proizvod Crne Gore u III kvartalu 2017. godine iznosio je 1 392 miliona eura, dok je u istom periodu prošle godine iznosio 1 290 miliona eura.

Realna stopa rasta BDP-a u III kvartalu 2017. godine iznosila je 4.7%.¹

Tabela 1: Kvartalni bruto domaći proizvod

Kvartali	2016	2017 (p) ²
	IIIQ	IIIQ
BDP u tekućim cijenama, mil. EUR	1 290	1 392
BDP u stalnim cijenama, mil. EUR	1 224	1 351
Nominalna stopa rasta, %	8,5	7,9
Realna stopa rasta, %	3,0	4,7

Grafik 1: Realne stope rasta za IIIQ2016 i IIIQ2017, u %

¹ Stope realnog rasta su obračunate u odnosu na isti kvartal prethodne godine.

² (p)- preliminarni podaci. Finalni podaci će biti raspoloživi nakon obračuna godišnjeg BDP-a za 2017.godinu

Tabela 2: Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, tekuće cijene

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IIIQ2016	IIIQ2017
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	935 584	1 016 486
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	753 698	823 878
1.2	1.2 Potrošnja države	181 886	192 608
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	234 327	254 905
3	3 Promjene u zalihama	-63 029	-67 844
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	183 345	188 192
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	868 666	925 617
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	685 321	737 425
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 290 226	1 391 739

Tabela 3: Struktura kvartalnog BDP-a u tekućim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IIIQ2016	IIIQ2017
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	72,5	73,0
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	58,4	59,2
1.2	1.2 Potrošnja države	14,1	13,8
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	18,2	18,3
3	3 Promjene u zalihama	-4,9	-4,9
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	14,2	13,5
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	67,3	66,5
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	53,1	53,0
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

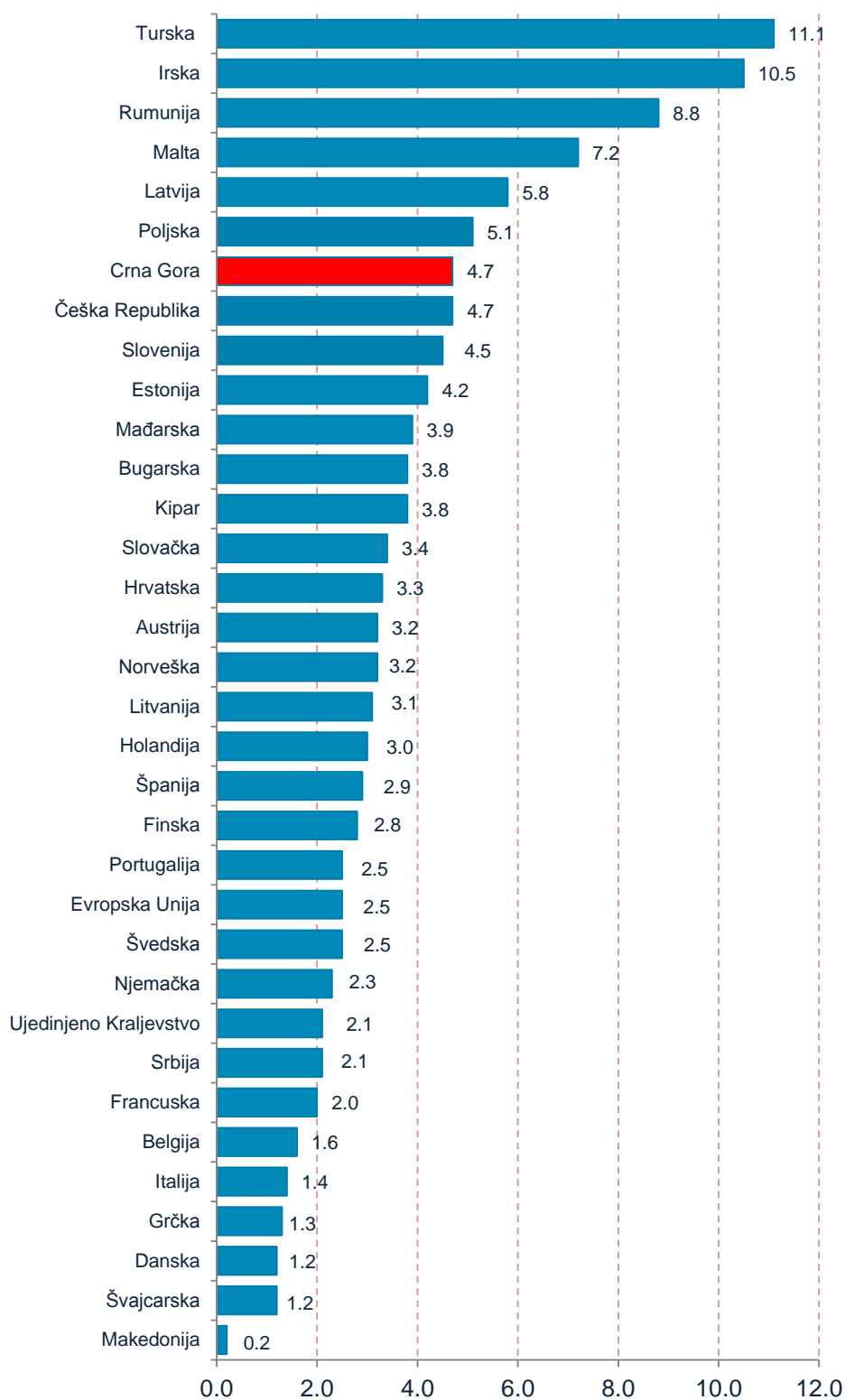
Tabela 4: Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, stalne cijene

Kategorija potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IIIQ2016	IIIQ2017
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	933 843	989 033
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	760 217	801 990
1.2	1.2 Potrošnja države	173 626	187 043
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	244 267	255 154
3	3 Promjene u zalihama	-131 872	-66 786
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	178 255	173 716
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	881 037	896 732
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	702 782	723 017
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 224 493	1 351 116

Tabela 5: Struktura kvartalnog BDP-a u stalnim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IIIQ2016	IIIQ2017
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	76,3	73,2
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	62,1	59,4
1.2	1.2 Potrošnja države	14,2	13,8
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	19,9	18,9
3	3 Promjene u zalihama	-10,8	-4,9
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	14,6	12,9
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	72,0	66,4
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	57,4	53,5
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 2: Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IIIQ2017

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Zavod za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošnog pristupa, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list CG br. 18/12) i Programu zvanične statistike 2014-2018 (Sl. list CG br. 13/14) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Zavod za statistiku Crne Gore za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija za statistiku javnih finansija,
- Poreska uprava za statistiku fiskalnih prihoda i
- Uprava Carina za podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na detaljnom nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija primjenom ESA 2010 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju. Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG klasifikacija).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Poreske uprave.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Zavoda za statistiku, podataka Uprave carina i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama. Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju Potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Tiraž: 30 primjeraka

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT) 81000 Podgorica, IV Proleterske br 2,
telefon (+382) 20 230-811, tel/fax (+382) 20-230-814

Saopštenje pripremio:

Odsjek makro-ekonomskih statistika i nacionalnih računa

tel/fax +(382) 20 223-435

Web: www.monstat.org

email: contact@monstat.org